

باسمه تعالی

آشنایی با معاونت فرهنگی و اجتماعی

انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، انقلابی فرهنگی است که در آن فرهنگ و معنویت انسان مرکز توجه و تحول قرار می گیرد. نظام مقدس جمهوری اسلامی برآمده از چنین نگرشی است. آنچه به عنوان مقصد اصلی نظام مورد توجه است تعالی، رشد و پیشرفت مادی و معنوی فرد و اجتماع با محوریت انسان متعالی است.

ایجاد دانشگاه انسان‌ساز نیز با همین نگاه محقق خواهد شد. تحول و تعالی فرهنگی با شاخص‌هایی چون تحقق ایمان دینی، اخلاق، عدالت خواهی، معنویت، دانایی، عقلانیت فرهنگی، هویت ملی و امید به آینده، شکل دهنده این رویداد مبارک خواهند بود. این فرآیند در عمل متکی به تصمیم سازی، برنامه ریزی، اجرا، ارزیابی و بهبود مستمر است که می‌کوشد با تسهیل امر آموزش و پرورش، فضای مناسب رشد و تعالی دینی، فرهنگی و اجتماعی دانشگاهیان را فراهم آورد.

بسط محیط پرنشاط و آکنده از امید و اتکال به خداوند متعال، افزایش بصیرت اسلامی - انقلابی، تقویت روحیه تعهد و حضور در صحنه‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی، توسعه مشارکت دانشگاهیان در فعالیت‌های فرهنگی، الگوسازی فرهنگی و ارتقای ذائقه فرهنگی - اجتماعی مبتنی بر اندیشه ناب اسلامی برگرفته از مکتب اهل بیت (ع) از جمله سیاست‌های کلان این معاونت است.

این معاونت در چهارچوب وظایف و با در نظر گرفتن کلیه قوانین و اسناد بالادستی به ویژه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سند چشم انداز بیست ساله، برنامه پنجساله پنجم، نقشه جامع علمی کشور و با عنایت به رهنمودهای حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری و با تمرکز و توجه به ضرورت‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مقطع کنونی و توجه ویژه به نیازها و اولویت‌های دانشگاه، برنامه اجرایی مدونی را تنظیم نموده است. مجموعه برنامه‌های معاونت فرهنگی و اجتماعی در ادامه در ذیل عناوین سند چشم انداز، راهبردهای سند چشم انداز، الزامات دستیابی به اهداف سند چشم انداز، جهت گیری‌های فرهنگی و اجتماعی، نقاط قوت و فرصت‌ها، نقاط ضعف و تهدیدها، اهداف کیفی فرهنگی، راهکارهای دست یابی به اهداف کیفی فرهنگی، شاخص های کمی فرهنگی و اجتماعی ارائه می‌گردد.

سند چشم‌انداز معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه ایلام در افق ۱۴۰۴:

معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه ایلام در افق ۱۴۰۴ به الگویی برای رفتارهای فرهنگی و اجتماعی تاثیرگذار، تربیت کننده انسان های مومن، بصیر، متعهد و آزاداندیش برای انقلاب اسلامی، بسترسازی مناسب برای اجرای فعالیت های فرهنگی تاثیرگذار در راستای سند دانشگاه اسلامی، پیشرو در همکاری نظام مند و هدفدار با سازمان ها و نهادهای فرهنگی استان، بستری برای دفاع از منافع ملی، تقویت روحیه استکبار ستیزی و تقویت روحیه کار جهادی در بین دانشگاهیان، هماهنگ کننده اصلی در وحدت رویه فرهنگی و اجتماعی دانشگاه، مکانی علمی برای مقابله با جریانات انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات در بین دانشگاهیان و مکانی مناسب برای امنیت فرهنگی و اجتماعی دانشجو در مواجهه با چالش ها و تهدیدهای فرهنگی و اجتماعی و تامین و حفظ حریم خصوصی دانشجویان می باشد.

شاخص های کلان فرهنگی و اجتماعی:

ردیف	عنوان شاخص	توضیحات
۱	خانه فرهنگ	معرف تجمیع تشکل های دانشجویی، کانون های فرهنگی و انجمن های علمی در خانه فرهنگ جهت برنامه ریزی بهتر
۲	افزایش کمی تشکل ها، کانون-ها، انجمن های علمی	معرف پویا کردن دانشجویان در برنامه های فرهنگی و بالا بردن اعتماد به نفس
۳	سرانه فرهنگی	معرف توانمندسازی نقش فرهنگ در امنیت جامعه
۴	اخلاق، حیا، ایمان در محیط دانشگاه	معرف میزان پایبندی و باور فرهنگ و ارزشهای اسلامی در بین دانشجویان در محیط دانشگاه
۵	میزان کارگروهي	معرف برنامه ریزی و تمرین برای مدیریت آینده کشور از طریق کار جمعی

راهبردهای سند چشم انداز معاونت فرهنگی و اجتماعی :

- ۱- کشف و شناسایی مهارت های فرهنگی و هنری و ادبی دانشجویان و تقویت آنان.
- ۲- تدوین و اجرای برنامه های معرفت افزایی و بصیرت افزایی دینی و ترویج روحیه دین گرایی و دین پژوهی.
- ۳- توسعه و ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی.
- ۴- بزرگداشت مراسمات ملی و مذهبی.
- ۵- اهتمام به نماز، تدوین و تصویب ضوابط حجاب و عفاف و ترغیب دانشجویان جهت رعایت این ضوابط.
- ۶- توسعه و بهبود فعالیت های مرتبط با قرآن و عترت، نماز و نیایش.
- ۷- افزایش مشارکت طیف های مختلف دانشجویان و ایجاد تنوع در برنامه های فرهنگی برای پوشش حداکثری مخاطبان.
- ۸- تدوین برنامه های حمایتی از پژوهش و مطالعات فرهنگی.
- ۹- تدوین برنامه های فرهنگی در جهت ارزش های دفاع مقدس و فرهنگ ایثار و شهادت.
- ۱۰- بسط فضای امید و نشاط و پویایی در فضای دانشگاه.

الزامات دستیابی به اهداف سند چشم انداز:

- ۱- ارتباط تنگاتنگ معاونت فرهنگی با نهادهای فرهنگی استان.
- ۲- جذب و افزایش اعتبارات فرهنگی.
- ۳- بکارگیری نیروهای متخصص و دلسوز در معاونت فرهنگی بر اساس نسبت دانشجو، استاد و کارمند به کارشناس فرهنگی و اجتماعی.
- ۴- برنامه ریزی منسجم، منظم، هدفمند در سه سطح کوتاه مدت (یکساله)، میان مدت (پنج ساله) بلند مدت (سند چشم انداز ۱۴۰۴)
- ۵- ارتقاء کمی و کیفی فعالیت های فرهنگی.
- ۶- افزایش اعتماد به نفس در بین دانشجویان.

جهت گیری های فرهنگی و اجتماعی دانشگاه:

- ۱- قرار گرفتن در بین ۱۰ دانشگاه برتر فرهنگی کشور.
- ۲- قرار گرفتن در رتبه نخست فرهنگی منطقه.
- ۳- افزایش کمی تشکل های دانشجویی، کانون های فرهنگی و انجمن های علمی دانشجویی.
- ۴- دانشگاه برتر در زمینه پیشگیری از مسائل اجتماعی.
- ۵- تربیت کادر متخصص و همطراز ارزشهای انقلاب اسلامی از طریق فعال کردن دانشجویان در فعالیت های دانشجویی.
- ۶- راه اندازی دوره های آموزشی در سه سطح اساتید، کارکنان و دانشجویان برای بصیرت افزایی.

نقاط قوت و فرصت‌ها:

- به کارگیری دانشجویان و واگذاری فعالیت های فرهنگی به آنان در راستای تربیت کادر متخصص برای نظام.
- آموزش شیوه تعامل و تبادل نظر دانشجو با مسئول.
- کشف و شناسایی استعدادهای فرهنگی، علمی و هنری.
- ایجاد دغدغه در بین دانشجویان جهت پاسداری از ارزشها و آرمان های انقلاب.
- معرفی جاذبه های گردشگری و میراث فرهنگی استان به دانشجویان غیربومی به عنوان سفیران استان ها از طریق برگزاری اردوهای فرهنگی.
- افزایش تقویت بنیه علمی و فرهنگی دانشجویان و اساتید.
- افزایش نشاط و پویایی در دانشگاه در بین نسل جوان با اجرای فعالیت های فرهنگی.
- ایجاد بستر مناسب برای انجام مطالعات و پژوهش های فرهنگی.

نقاط ضعف و تهدیدها:

- فقدان خانه فرهنگ در دانشگاه.
- فقدان رایزن فرهنگی جهت استفاده از ظرفیت ها و پتانسیل های موجود در کشور.
- مشخص نبودن بودجه فرهنگی و عدم تفکیک آن از سایر بودجه ها.
- عدم بررسی و نیازسنجی و فراگیر کردن فعالیت های فرهنگی.
- عدم تشکیل شرکت های دانش بنیان فرهنگی در دانشگاه.
- نبودن سالن آمفی با ظرفیت بالای ۱۰۰۰ نفر برای برگزاری برنامه هایی در سطح بین المللی.

اهداف کیفی فرهنگی و اجتماعی:

- ۱- توجه به نقش آفرینی دانشجویان به عنوان هماهنگ کننده اصلی در وحدت رویه فرهنگی و اجتماعی دانشگاه.
- ۲- تدوین و اجرای برنامه های معرفت افزایی و بصیرت افزایی دینی و ترویج روحیه دین گرایی و دین پژوهی
- ۳- حمایت از برنامه های فرهنگی در جهت ارزشهای دفاع مقدس و فرهنگ ایثار و شهادت
- ۴- ساماندهی و برنامه ریزی در برگزاری اردوهای فرهنگی، علمی، زیارتی و جهادی جهت تاثیرگذاری و افزایش روحیه فردی.
- ۵- طراحی و انجام پژوهش و مطالعات فرهنگی و اجتماعی متناسب با نیازهای موجود در برنامه ریزی ها و فعالیت های فرهنگی.
- ۶- ارتقاء نظام مدیریت فرهنگی دانشگاه
- ۷- بهره گیری از ظرفیت ها و فرصت های فضای مجازی
- ۸- ارتقای شأن و جایگاه نهاد علم در جامعه
- ۹- توسعه همکاری ها و ارتباطات فرهنگی و اجتماعی
- ۱۰- ارتقای کیفی فعالیت های فرهنگی و اجتماعی
- ۱۱- بسط فضای امید و نشاط، نشاط و پویایی در فضای دانشگاه
- ۱۲- تعمیق عقلانیت، تقویت روحیه آزاداندیشی و ترویج فرهنگ گفتگو، تعامل و مدارا.
- ۱۳- تحلیل و اثرسنجی فعالیت های فرهنگی و اجتماعی

راهکارهای اجرایی جهت دستیابی به اهداف کیفی:

اهداف کیفی	عنوان هدف کیفی	ردیف
تدوین و اجرای برنامه یکپارچه استقبال از دانشجویان جدیدالورود. انتشار جزوات و بروشورهای ویژه و بسته های آموزشی و فرهنگی. برگزاری کارگاههای آموزشی. حمایت از تشکل ها و کانون های دینی تقویت روحیه خودباوری و مسئولیت پذیری دانشجویان. برگزاری کارگاه های آموزشی کارآفرینی. برگزاری دوره های آموزشی آداب و مهارت های زندگی. تشویق و حمایت از ابتکارات طرح و ایده های دانشجویان در زمینه علمی، فرهنگی و اجتماعی	توجه به نقش آفرینی دانشجویان به عنوان هماهنگ کننده اصلی در وحدت رویه فرهنگی و اجتماعی دانشگاه.	۱
برگزاری نشست های تخصصی و همایش های دینی برای تبیین مفاهیم دینی و رفع شبهات. معرفی و ترویج باورها، ارزش ها و آموزه های اسلامی استفاده از مبلغان دینی در فعالیت های مختلف دانشجویی.	تدوین و اجرای برنامه های معرفت افزایی و بصیرت افزایی دینی و ترویج روحیه دین گرایی و	۲

	<p>ارزیابی نیازهای مذهبی دانشجویان از طریف فرم نظرسنجی. استفاده از پتانسیل مسجد برای ارتقای باورهای دینی. توسعه و تجهیز مسجد دانشگاه. چاپ بروشورها و نشریات مذهبی. برگزاری مراسم، سنت ها و آئین های دینی ترویج فرهنگ حجاب و عفاف. برگزاری نمایشگاه های مد و لباس ایرانی-اسلامی</p>	<p>دین پژوهی</p>	
	<p>برگزاری مراسمات شبی با شهدا. بزرگداشت عملیات های افتخار آفرین دفاع مقدس. برگزاری اردوهای راهیان نور. چاپ و نشر زندگینامه شهدا.</p>	<p>حمایت از برنامه های فرهنگی در جهت ارزشهای دفاع مقدس و فرهنگ ایثار و شهادت</p>	<p>۳</p>
	<p>برنامه ریزی و برگزاری اردوهای زیارتی به عتبات عالیات، مشهد مقدس، و.. برگزاری اردوهای جهادی مانند طرح هجرت. برگزاری اردوهای علمی برگزاری اردوهای یکروزه.</p>	<p>ساماندهی و برنامه ریزی در برگزاری اردوهای فرهنگی، علمی، زیارتی و جهادی جهت تاثیرگذاری و افزایش روحیه فردی.</p>	<p>۴</p>
	<p>برگزاری مسابقات کتابخوانی برگزاری نمایشگاههای کتاب. تجهیز کتابخانه های خوابگاه های دانشجویی. معرفی و تهیه و اهدای کتب ارزشمند به دانشجویان. حمایت مالی از مقالات و پایان نامه ها.</p>	<p>طراحی و انجام پژوهش و مطالعات فرهنگی و اجتماعی متناسب با نیازهای موجود در برنامه ریزی ها و فعالیت های فرهنگی.</p>	<p>۵</p>
	<p>تقویت و اصلاح ساختار معاونت فرهنگی و اجتماعی ایجاد و گسترش ساختار فرهنگی توانمندسازی مدیران و کارشناسان فرهنگی طراحی، تدوین و اجرای دوره های آموزشی مبتنی بر نیاز سنجی</p>	<p>ارتقاء نظام مدیریت فرهنگی دانشگاه</p>	<p>۶</p>
	<p>انجام فعالیت ها و عرضه خدمات فرهنگی در گستره فضای مجازی همکاری با سازمان ها و نهادهای تخصصی در حوزه فضای مجازی ارائه آموزش های فرهنگی و اجتماعی در فضای مجازی ایجاد و راه اندازی شبکه های اجتماعی دانشگاهی</p>	<p>بهره گیری از ظرفیت ها و فرصت های فضای مجازی</p>	<p>۷</p>
	<p>برگزاری جشنواره های علمی تقویت تشکل ها و انجمن های علمی دانشگاهی هدایت پژوهش ها و پایان نامه های دانشجویی و پژوهش های دانشگاهی در راستای</p>	<p>ارتقای شأن و جایگاه نهاد علم در جامعه</p>	<p>۸</p>

	بررسی مسائل جامعه. حمایت از برگزاری آئین های جمعی دانشگاهی	
۹	توسعه همکاری ها و ارتباطات فرهنگی و اجتماعی طراحی، تدوین و برگزاری برنامه های مشترک فرهنگی، هنری و اجتماعی	
۱۰	ارتقای کیفی فعالیت های فرهنگی و اجتماعی افزایش مشارکت دانشگاهیان در سیاستگذاری، برنامه ریزی و اجرای فعالیت های فرهنگی، اجتماعی تقویت شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه تنوع بخشی، مخاطب محوری و فراگیر نمودن برنامه های فرهنگی و اجتماعی. مخاطب شناسی و نیازسنجی فرهنگی و اجتماعی.	
۱۱	بسط فضای امید و نشاط، نشاط و پویایی در فضای دانشگاه حمایت مادی و معنوی از تشکل های دانشجویی. حمایت از توسعه و انتشار منظم نشریات دانشجویی تدوین و اجرای برنامه جامع شادی و نشاط. حمایت از تأسیس تشکلهای دانشگاهی. حمایت از تشکل های مدنی. حمایت از مشارکت اساتید به عنوان استاد مشاور در فعالیت های فرهنگی و اجتماعی.	
۱۲	تعمیق عقلانیت، تقویت روحیه آزاداندیشی و ترویج فرهنگ گفتگو، تعامل و مدارا. طراحی، تدوین و برگزاری کارگاه های آموزشی گفت و گو، تعامل و نقدپذیری. حمایت از برگزاری کرسی های آزاداندیشی و جلسات نقد و مناظره. راه اندازی رادیو دیجیتالی در دانشگاه ها. فراهم کردن مکان هایی در دانشگاه جهت گفتگو و نقد آزادانه در بین دانشجویان.	
۱۳	تحلیل و اثرسنجی فعالیت های فرهنگی و اجتماعی تشکیل گروه ارزیابی و تحلیل در دانشگاه ها. تدوین شاخص ها و استانداردهای مرتبط با فعالیت های فرهنگی و اجتماعی. استفاده از ظرفیت اعضای هیأت علمی برای تحلیل و ارزیابی فعالیت های فرهنگی و اجتماعی. ارزیابی و نظرسنجی دانشجویان با استفاده از سامانه ی فرهنگی. اثرسنجی فعالیت های فرهنگی.	

شاخص های کمی فرهنگی و اجتماعی:

سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶	وضعیت موجود	عنوان شاخص
۲۰	۱۷	۱۶	۱۴	۱۳	۱۲	تعداد کانونهای فرهنگی
۵	۵	۴	۴	۳	۳	تعداد تشکلهای اسلامی
۵۰	۴۶	۴۳	۴۰	۳۵	۲۹	تعداد نشریات دانشجویی
۶۰	۵۵	۵۰	۴۶	۴۴	۴۲	تعداد انجمن های علمی دانشجویی